

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

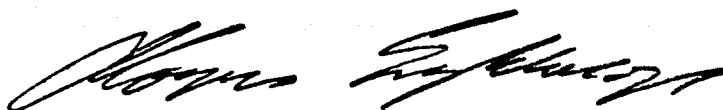
Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

4. september 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges IT- og Forskningsministeriets notat om væsentlige EU-sager på forskningsområdet under det belgiske EU-formandskab i 2. halvår af 2001 samt under det svenske EU-formandskab i 1. halvår af 2001.

Statusnotat om væsentlige EU-sager på forskningsområdet under det svenske EU-formandskab i 1. halvår af 2001 samt det belgiske EU-formandskab i 2. halvår af 2001

IT- og
Forskningsministeriet
3. september 2001

Forskningspolitisk kontor
LHE
J.nr. 699 + 700
FSKF0042

I denne halvårlige orientering af Folketingets Europaudvalg og Forskningsudvalg omtales de væsentligste sager på forskningsområdet under det svenske formandskab i første halvår 2001 samt større sager, som forventes behandlet under det belgiske formandskab i andet halvår 2001.

1. Det svenske formandskab 1. januar - 30. juni 2001

Rådsmøder

Under det svenske formandskab blev der afholdt et uformelt rådsmøde og et ordinært rådsmøde. På det uformelle rådsmøde den 3. marts præsenterede forskningskommissær Busquin Kommissionens forslag til rammeprogram 2002-2006, som var hovedpunktet på dagsordenen for Rådsmødet den 26. juni 2001, se nedenfor.

Kommissionens forslag til rammeprogram 2002-2006

Formandskabet kunne på Rådsmødet den 26. juni konstatere en bred tilslutning til at koncentrere programmets videnskabelige og teknologiske prioriteringer om de syv prioriterede områder, som Kommissionen har foreslået. For to af disse områders vedkommende – om bæredygtig udvikling og globale klimaændringer samt om fødevarerikkerhed og sundhedsrisici – fandt Rådet imidlertid, at der var behov for at se nærmere på indholdet. Også for den særlige ”8. prioritet” vedr. politikrelaterede emner og uforudsete forskningsbehov var der brug for yderligere information fra Kommissionen.

Formanden fandt, at der desuden var behov for yderligere afklaring af, hvorledes de foreslåede nye instrumenter til programmets iværksættelse skal fungere i praksis. Et betydeligt antal lande er af den opfattelse, at eksisterende instrumenter fortsat skal spille en rolle.

I Rådets konklusioner om den videre procedure i forhandlingerne om rammeprogrammet opfordredes Kommissionen til at bidrage til opklaringen af udestående punkter, herunder spørgsmålet om de budgetmæssige konsekvenser i relation til de finansielle perspektiver for 2002-2006. Rådet opfordrede endvidere til, at CREST udtalte sig om det videnskabelige og teknologiske indhold af Kommissionens forslag til særprogrammer (CREST er Rådets og Kommissionens rådgivende udvalg i forskningsspørgsmål). Rådet opfordrede desuden Formandskabet til at holde tæt kontakt til Europa-Parlamentet for at muliggøre en vedtagelse af rammeprogrammet i god tid, inden det skal iværksættes i januar 2003.

Konferencer og møder

a. Konference den 21.-22. maj i Linköping om kandidatlandenes rolle i EU's forskning.

Vært var den svenske undervisnings- og forskningsminister Thomas Östros. På konferencen var der indlæg fra en række af de kommende medlemslande om deres erfaringer med og forventninger til deltagelse i det europæiske forskningssamarbejde. Spørgsmålet om samarbejde mellem universiteter og det private erhvervsliv blev også drøftet, da der for de fleste landes vedkommende er behov for en særlig indsats for at styrke dette samarbejde. Deltagelsen i EU's forskningsprogrammer opfattes generelt meget positivt, og der er et udbredt ønske om at kunne øge deltagelsen i det næste ramme-program. Kommissionen har allerede under det nuværende program foreslået en række initiativer, som skal medvirke hertil.

b. Mødet i Monitoring Committee for Euro-Mediterranean Cooperation in RTD(MoCo) i Stockholm 14.-16. juni

Som led i den såkaldte Barcelonaproces blev der i marts 1995 nedsat en Monitoring Committee for Euro-Med Cooperation in RTD. Mødet i Stockholm var det ottende i rækken. Her drøftedes bl.a. initiativer til fremme af samarbejdet mellem forskere fra henholdsvis EU og de ikke-europæiske middelhavslande inden for rammerne af det nuværende ramme-program (1998-2002) og det næste ramme-program (2002-2006)

Ikke overraskende er det de sydeuropæiske EU-lande såsom Frankrig, Italien og Spanien, der har et omfattende samarbejde med de ikke-europæiske middelhavslande. I den anden ende af skalaen hører lande som Danmark, Finland, Sverige og Østrig.

c. Uformelt møde mellem forskningsministrene fra henholdsvis EU og kandidatlandene i Bruxelles den 12. juli

Mødet var indkaldt af forskningskommissær Busquin, som også fungerede som mødeleder. Tillige deltog kommissær Verheugen, som har ansvaret for udvidelsesforhandlingerne. Der var ikke lagt op til noget konkret resultat af mødet. Det nyttige lå i, at forskningsministrene og kommissærerne fik lejlighed til at mødes uformelt. Der blev i det mindste skaffet et bedre overblik over hvert enkelt kandidatlands synspunkter på det europæiske forskningssamarbejde, EU-landenes forventninger til udvidelsesforhandlingerne og hvad optagelsen kommer til at betyde for Det Europæiske Forskningsrum. Det generelle indtryk er, at man forventer, at de nye medlemslande vil være en berigelse for samarbejdet.

Spanien, Danmark og Grækenland erklærede i deres indlæg, at de kommende formandskaber ville se det som en forpligtelse at lette integrationen for de ansøgerlande, som forventes optaget med fulde rettigheder fra 2004. Fra dansk side understregedes det, at vi i vore forberedelser af formandskabet ville have betydelig interesse i at modtage meldinger fra kandidatlandene

om punkter, herunder arrangementer, som de gerne så inkluderet i programmet for formandskabet.

2. Det belgiske formandskab 1. juli -31. december 2001

Rådsmøder

Der planlægges afholdt to rådsmøder henholdsvis den 30. oktober og den 10. december. Da Europa-Parlamentets udtalelse om det næste rammeprogram først forventes at foreligge ret sent i forhold til mødet den 30. oktober, kan man ikke her nå længere en politisk enighed om indholdet af rammeprogrammet. På mødet den 10. december regner man til gengæld ret sikkert med, at Rådet kan vedtage en fælles holdning til rammeprogrammet. Vedtagelse af rammeprogrammet forventes under det spanske formandskab i første halvdel af 2002.

Kommissionens forslag til særprogrammer 2002-2006

Kommissionen vedtog den 30. maj 2001 forslag til særprogrammer. I begyndelsen af september indleder CREST drøftelserne af det teknisk-videnskabelige indhold med henblik på afgivelse af en udtalelse i løbet af efteråret. En egentlig tidsplan for behandlingen af Kommissionens forslag foreligger endnu ikke, men det er forventningen, at særprogrammerne kan vedtages i slutningen af det spanske formandskab, formentlig juni 2002. Den mulighed foreligger dog også, at vedtagelsen af særprogrammerne sker under det danske formandskab.

Konferencer

Det belgiske formandskab har inviteret EU's forskningsministre til at deltage i en konference i Bruxelles 17. og 18. september 2001 om europæisk forskning. Emnerne vil være den videnskabelige ekspertises strukturering og synlighed, fjernelse af en række hindringer for mobilitet i det europæiske forskersamfund samt samspillet med forskere uden for fællesskabet.

3. Det Europæiske Forskningsrum (ERA - European Research Area)

Siden Kommissionen i begyndelsen af 2000 lancerede forslaget om udviklingen af det europæiske forskningsrum er der taget en række initiativer, som skal bidrage til at styrke det europæiske forskningssamarbejde. Det europæiske forskningsrum skal ses i tæt sammenhæng med Lissabonprocessen, som blev iværksat i foråret 2000, og som har til formål gennem samarbejde om forskning og innovation at forberede overgangen til en konkurrencedygtig, dynamisk og videnbaseret økonomi.

Rammeprogrammet for forskning og udvikling 2002-2006 er det vigtigste instrument i bestræbelserne for nå målene. Hertil kommer en række initiativer, som for nogles vedkommende vil blive gennemført som en helt eller delvis integreret del af det kommende rammeprogram. Gennemførelsen af

andre aktioner vil afhænge af, at der nationalt tages de nødvendige initiativer. De såkaldte ERA-initiativer er koncentreret om følgende emner:

- Benchmarking af de nationale forskningsindsatser
- Koordinering af forskningspolitikken
- Mobilitet
- Åbning af nationale programmer og anvendelsen af Traktatens art. 169 (iværksættelse af programmer, hvor kun visse medlemslande deltager)
- Forholdet mellem forskning og det omgivende samfund
- Europæiske videnskabelige referencesystemer
- Kvinder i forskning
- Netværk af ekspertisecentre
- Integrerede forskningsprojekter
- Forskningens infrastruktur
- Internationalt samarbejde
- Forbedre miljøet for investeringer i forskning
- Transeuropæiske højhastighedsnet
- Innovation i en videnbaseret økonomi
- Indførelse af EF-patent.

En oversigt over status for de enkelte initiativer er under udarbejdelse i IT- og Forskningsministeriet.

INDFØRT

Min. protokollen 4/9-01

AKTKOPI

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

3. september 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges IT- og Forskningsministeriets notat om væsentlige EU-sager på forskningsområdet under det belgiske EU-formandskab i 2. halvår af 2001 samt under det svenske EU-formandskab i 1. halvår af 2001.